

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนิตยสารเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญ ในการนำเสนอข่าวสาร หรือแจ้งข่าวสารความเป็นมาของสังคม เพื่อให้ความรู้ ความบันเทิงใจแก่ผู้อ่านเป็นส่วนรวมและ เฉพาะกลุ่ม โดยมีกำหนดออกจำหน่ายช่วงระยะเวลาในการออกเป็นรายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน รายปี ที่แน่นอน ซึ่งนิตยสารทุกประเภทมีเนื้อหาในนิตยสารหลายประเภทอยู่ในเล่มเดียวกันเช่น ข่าว ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เนื้อหาที่นำเสนอหรือเรื่องที่ลงพิมพ์ประจำใน นิตยสารคือคอลัมน์ต่าง ๆ ซึ่งจะแบ่งประเภทเนื้อหาที่มีความหลากหลายในนิตยสาร ตามชื่อ คอลัมน์ที่กำหนดไว้ เนื้อหาที่มีสาระน่ารู้ ในด้านทั่ว ๆ ไปมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ (สมควร กวียะ และ มาลี บุญศิริพันธ์, 2531: 65-67)

วรรณกรรมสำหรับเด็กเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ในการสั่งสอนถ่ายทอด ความรู้ ความสามารถทางศิลปะวิทยาการต่างๆ วรรณกรรมสำหรับเด็ก ช่วยปลูกปลอบอารมณ์ให้ ร่าเริง มีชีวิตชีวา ปลูกฝังแนวคิดจิตสำนึกที่ชอบธรรม ตามวิถีสังคมให้แก่เด็กผู้เป็นทรัพยากรบุคคล ที่สำคัญสูงสุดแห่งมวลมนุษยชาติ ความเจริญหรือล้ำหลังของประเทศชาติขึ้นอยู่กับ สติปัญญา ความสามารถ แนวคิด และจิตสำนึกซึ่งเรียกว่า คุณภาพชีวิตของเด็กที่เจริญเติบโตขึ้นจากการเลี้ยงดู อย่างถูกวิธี คือเด็กได้รับทั้งอาหารกายที่เป็นประโยชน์และได้รับทั้งอาหารสมองที่มีคุณค่าที่ สามารถหล่อหลอมและหล่อเลี้ยง จิตวิญญาณในห้วงอกงามซึ่งอาหารสมองคือ วรรณกรรมสำหรับเด็ก นั้นเอง (สนั่น มีชันหมาก, 2537: คำนำ)

ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน สิ่งที่ควรคำนึงสำหรับผู้เขียนคือการเขียนโดย ยึดเด็กเป็นจุดศูนย์กลางของการเขียนเป็นการเขียนเพื่อเด็กและเยาวชน ได้อ่านเพื่อเพิ่มพูนและ ส่งเสริมประสบการณ์ของเด็กให้กว้างไกลมากขึ้น แม้ว่า การเขียนหนังสือสำหรับเด็กจะมีปัญหาว่า เขียนอย่างไรจึงจะเขียนหนังสือเหมาะสมเป็นอย่างดีสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งการเขียนหนังสือ สำหรับเด็กผู้เขียนต้องมีแรงบันดาลใจ และมีพื้นฐานทางภาษาที่ดี เพราะหนังสือสำหรับเด็กและ เยาวชนมีลักษณะมุ่งให้ความบันเทิง เกิดความสนุกสนานเป็นหลัก เป็นหนังสือที่เขียนให้เด็กและ

เยาวชนอ่านโดยเฉพาะหรือผู้ใหญ่อ่านให้เด็กเล็กฟัง (พรจันทร์ จันทิมล และคณะ, 2534: 24) วรรณกรรมสำหรับเด็กเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตเด็ก ในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กให้มีประสิทธิภาพหนังสือสำหรับเด็กมีบทบาทในชีวิตของเด็กทุกเพศทุกวัยทั้งในโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน หนังสือที่เขียนให้เด็กอ่านนับว่าเป็นวรรณกรรมอย่างใหม่ที่มีคุณค่าเพราะเด็กได้ความรู้ (หทัย ดันหยง, 2529: คำนำ)

นิตยสาร (Magazine) มาจากภาษาอารบิก หมายถึงร้าน คลังสินค้าหรือห้างสรรพสินค้าโดยที่ความหมายดังกล่าวได้ให้ความหมายนิตยสารในด้านของการเป็นที่รวมแหล่งของข่าวสารหลาย ๆ ประเภทที่มีความแตกต่างกันออกไป นิตยสารเป็นแหล่งรวมบทความเรื่องราวต่างๆซึ่งเขียนโดยผู้เขียนหลายคนและกำหนดตามวาระ (ดรุณี หิรัญรักษ์, 2530: 1) และนิตยสารหากจะกล่าวถึงนิตยสารโดยทั่วไป จะแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ได้เป็น 4 ประเภทคือนิตยสารทั่วไป นิตยสารวงการธุรกิจ นิตยสารสมาคมและนิตยสารเพื่อประชาสัมพันธ์ มีลักษณะดังนี้ ประการแรกนิตยสารทั่วไป เป็นนิตยสารที่จำนวนจำหน่ายสูงสุด เป็นนิตยสารที่ได้รับความสนใจมากนิตยสารทั่วไปมีหลายฉบับในท้องตลาดซึ่งจะมีผู้จัดทำหลายฝ่ายเนื่องจากว่านิตยสารทั่วไปมีหลายรสและหลายเนื้อหาในฉบับเดียวกันมุ่งให้ความบันเทิงและความรู้ในด้านต่างๆ ประการที่สอง นิตยสารวงการธุรกิจ เป็นนิตยสารด้านธุรกิจอุตสาหกรรม ผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจ ประการที่สาม นิตยสารสมาคมนิตยสารนี้ จะจัดทำโดยความสมัครใจไม่หวังค่าตอบแทนเนื้อหาส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก เช่น สโมสรโรตารี และประการสุดท้ายนิตยสารเพื่อประชาสัมพันธ์ เป็นนิตยสารที่จัดแจกจ่ายผู้สนใจ ลูกค้า ผู้แทนจำหน่ายต่างๆ (ดรุณี หิรัญรักษ์, 2530: 4-5) และเนื้อหาในนิตยสารมีเนื้อหาสาระหลากหลายสนองความต้องการของผู้อ่าน มีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้ในด้านข้อมูลมีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ มีภาพประกอบตรงตามเนื้อหา มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกเพศ ทุกวัย ไม่ขัดต่อศีลธรรม และวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย (ถวัลย์ มาศจรัส, 2546: 285)

การเขียนหลายประการกล่าวคือ เขียนเพื่อเล่าเรื่องเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์กับเรื่องราวเหตุการณ์ที่ผู้เขียนประสบหรือเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้น เขียนเพื่ออธิบายเป็นการบอกความรู้ชี้แจงเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เข้าใจเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเสนอความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เพียงอย่างเดียวหรือความเห็นประกอบคำแนะนำ เขียนเพื่อโน้มน้าวใจเป็นการเขียนชักจูงใจให้ผู้อ่านคล้อยตามจนเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกปฏิบัติตามที่ผู้เขียนต้องการ เขียนเพื่อแสดงจินตนาการและความรู้สึกเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการตาม อาจแฝงข้อคิด คติเตือนใจไว้ในงานเขียนเพื่อเป็น สาระประโยชน์แก่ผู้อ่าน นอกจากนั้นผู้เขียนต้องพิจารณากลุ่มผู้อ่านโดย

วิเคราะห์ อายุ เพศ สถานภาพ อาชีพ ฐานะ การศึกษาของผู้อ่านเพราะมีผลต่อการเลือกเรื่องที่จะเขียนและการใช้ภาษา เนื่องจากผู้อ่านมีความต่างกัน มีความสนใจไม่เหมือนกัน ในกรณีที่ผู้เขียนจำเป็นต้องเขียนเรื่องให้มวลชนอ่านควรเป็นเรื่องที่คิดว่ามวลชนสนใจร่วมกันแต่ถ้าผู้อ่านเป็นเฉพาะกลุ่ม ผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่กลุ่มนั้น ๆ สนใจและผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่จะเขียนอย่างเหมาะสมคือ เลือกเรื่องให้เหมาะสมกับขนาดความยาวของเรื่อง เลือกเรื่องที่ผู้เขียนสนใจและคาดว่าผู้อ่านจะสนใจ ทันต่อยุคสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เป็นเรื่องแปลกใหม่ เลือกเรื่องที่ผู้เขียนมีความรู้ อีกทั้งมีแหล่งความรู้ที่จะสามารถค้นคว้าหาข้อมูลได้ เลือกเรื่องที่เหมาะสมแก่ผู้อ่านและผู้เขียนควรเลือกรูปแบบงานเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา กลุ่มผู้อ่านและสื่อ (สิริวรรณ นันทจันทุล, 2546: 32-33)

ในปัจจุบันมีนักเขียนมากมายที่ได้สร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กในด้านการส่งเสริมการอ่าน การเขียนและส่งเสริมการเรียนรู้ ถ้าเยาวชนได้อ่านวรรณกรรมเหล่านี้ก็จะประโยชน์ต่อตนเอง สอดคล้องกับนิตยสารเล่มโปรดและนิตยสารบ้านสนุกคิด ซึ่งเป็นนิตยสารที่ส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียน และกระบวนการคิด ส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างเสริมความฉลาดเชาว์ปัญญา IQ (Intelligence Quotient) และ ความฉลาดทางอารมณ์ และความคิดมี EQ (Emotional Intelligence) ให้สาระความรู้ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความสุข มีเนื้อหาหลากหลาย

นิตยสารเล่มโปรดเป็นนิตยสารที่มีสมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย ให้ความสนับสนุน และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาพระราชทานลายพระหัตถ์ ชื่อ เล่มโปรด แก่นิตยสารนี้ ในนิตยสารเล่มโปรดจะรวบรวมเนื้อหา ดังเช่น เรื่องเด่น ภาษา นักเขียนเยาวชน เปิดโลกการอ่าน พัฒนาตัวเองเป็นต้น นิตยสารเล่มโปรดเป็นนิตยสารที่ออกจำหน่ายเป็นรายเดือน เป็นนิตยสารที่ผลิตมาแล้วเป็นปีที่ 6 โดยมีบริษัท นานามีบุ๊คส์ จำกัด เป็นผู้ผลิตจำหน่าย

ส่วนนิตยสารบ้านสนุกคิด เป็นนิตยสารออกจำหน่ายรายเดือน ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ทั้งข้อคิด สื่อการเรียนรู้สร้างสรรค์ ให้ความรู้และความบันเทิง นิตยสารบ้านสนุกคิดมีเนื้อหา ดังเช่น เรื่องเล่า เปิดโลกจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์กับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมทางศิลปะ และเกมประลองเชาว์ เป็นนิตยสารที่ผลิตขึ้นเป็นปีที่ 3 โดย บริษัท แปลน สารา จำกัดเป็นผู้ผลิตจำหน่าย

นิตยสารสำหรับเด็กเป็นบันไดที่ชักจูงให้เด็กให้สนใจการอ่าน การศึกษาค้นคว้าในขั้นต่อไปได้
 อย่างดีที่สุดอย่างหนึ่ง น่าเสียดายที่ผู้จัดทำนิตยสารเด็กทำกันน้อย ซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครอง อาจารย์
 นักบริหาร นักเขียน ผู้จัดพิมพ์ ได้เห็นความสำคัญการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน และการศึกษาค้นคว้า
 ให้แก่เด็กว่าจำเป็นอย่างไรต่อการพัฒนาประเทศยุคประสงค์เพื่อให้ความรู้ทั่วไป การพักผ่อนให้ความบันเทิง
 และการใช้เวลาว่าง ช่วยเหลือทางการศึกษา และอาชีพ ส่งเสริมความเติบโตทางปัญญาทางอารมณ์
 และสังคมเพื่อปลูกฝังอุดมคติอันดีงามในการดำรงชีวิต (รัญจวน อินทรกำแหง, 2517: 85)

การใช้ภาษาและเนื้อหาในนิตยสารเล่มโปรดและนิตยสารบ้านสนุกคิด มีจุดเด่นที่น่าสนใจ อาทิ

ด้านการใช้คำมีการใช้คำซ้ำพหูพจน์ เช่น

ในฐานะผมเป็นทำงานเกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กๆ โดยเฉพาะเด็กๆ ที่ถูกผู้ใหญ่รังแกคำถามที่
 มักได้ยินจากเด็กๆ นับแต่เริ่มทำงานเมื่อสี่สิบปีที่ผ่านมาและดูเหมือนระยะหลังๆ เด็กจะถามบ่อยขึ้น....

(นิตยสารเล่มโปรด, สิงหาคม 2548: 3)

ด้านการใช้ประโยค ที่ใช้แสดงเจตนาในการออกคำสั่ง เช่น

... “อย่าทำอะไรเธอนะ!” มือใหญ่หนาสองข้างกุมที่ลำคอเล็กๆ ทั้งคู่พร้อมกับแรงบีบทำ
 เธอหายใจไม่ออกเล็บที่ดูเหมือนจะยาวขึ้นเองในวินาทีนั้นจิกเข้าไปในลำคอจนเลือดไหลซึมออกมา
 อสุรการูปงามคล้ายมือข้างที่กุมคอของภักษิธา...

(นิตยสารเล่มโปรด, กันยายน 2549: 29)

ด้านการใช้สำนวนใช้สำนวนที่เก่าแก่ เช่น

การชิงสุกก่อนห่าม นั้นหากพิจารณาให้ดีจะเห็นว่าก่อนห่ามนั้นแสดงถึงสภาพยังไม่ถึง
 สภาพยังไม่ถึงขั้นห้ามเสียดด้วยซ้ำดังนั้นการชิงสุกก่อนห่ามเปรียบได้กับการเก็บมะม่วงดิบที่ยังอ่อน
 อยู่ นำมาบ่มแก๊สให้ผิวเหลืองสวยจนคนเข้าใจผิดว่าสุกแล้ว เมื่อกินเข้าไปจึงรู้ว่ารสเปรี้ยวพาลเสีย
 อารมณ์ทิ้งไป ดังนั้นคำว่าชิงสุกก่อนห่าม หมายถึง การทำสิ่งที่ไม่สมควรแก่วัยยังไม่ถึงเวลาอันควร
 มักใช้กับหนุ่มสาวที่ได้เสียกันก่อนแต่งงาน

(นิตยสารเล่มโปรด, มิถุนายน 2548: 16)

ด้านการใช้โวหารใช้บรรยายโวหาร เช่น

เหยี่ยว เสือดาวและสิงโตทะเล เป็นสัตว์ที่สายตามีประสิทธิภาพสูงอย่างไม่น่าเชื่อเหยี่ยวสามารถมองเห็นแมลงวันได้จากระยะทางครึ่งไมล์หรือประมาณ 800 เมตร ส่วนเสือดาวก็สามารถสังเกตเห็นการกระพริบตาของคนได้จากระยะไกลถึง 100 หลาหรือ 91.5 เมตรและสำหรับสิงโตทะเลที่อาศัยอยู่บริเวณขั้วโลก มันมีตาที่ใช้งานได้ทั้งบนบกและในน้ำทั้งยังสามารถมองฝ่าความมืดได้ในเวลาที่ไม่ได้มีแสง และเมื่อใดที่แสงแดดสะท้อนหิมะจัดจ้าชนิดที่ตาคนทนไม่ได้ สิงโตทะเลก็ยังยิ้มเฉยโดยไม่ต้องใส่แว่นกันแดดเลย

(นิตยสารบ้านสนุกคิด, มกราคม 2547: 6)

ด้านการใช้ภาพพจน์ เปรียบเทียบอุปมาทำให้เห็นภาพชัดเจน เช่น

... นี่คือโลกใหม่แล้ว ฉันยืนอยู่บนดาวเคราะห์ดวงหนึ่งแล้วที่ฉันกำลังมองอยู่ก็คือเวียงฟ้ากว้างที่โอบล้อมโลกใบนี้เอาไว้ ไกลออกไปคือ จักรวาลมืดมิดที่ไร้ขอบเขตมีดวงดาวอื่นๆ นับร้อยพันสำหรับจักรวาลที่กว้างใหญ่ไพศาลและมหัศจรรย์เช่นนี้ฉันเป็นเพียงรูทีเล็ก ๆ จุดหนึ่ง เป็นสิ่งมีชีวิตท่ามกลางสิ่งมีชีวิตล้านชนิด...

(นิตยสารเล่มโปรด, ธันวาคม 2547: 19)

เนื้อหาในนิตยสารเล่มโปรดและนิตยสารบ้านสนุกคิดมีจุดเด่นประเภทเนื้อหาน่าเสนอ เช่น

ประเภทสารคดีมีสาระให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านไม่คำนึงถึงความบันเทิงที่ผู้อ่านจะได้รับความรู้ความคิด สารคดีจะเป็นรูปแบบความเรียงหรือบทประพันธ์ร้อยกรอง (ผะอบ โปษกฤษณะ, 2544: 101-102)

เนื้อหาเรื่องเด่นในเล่มเช่น ภาพฝีพระหัตถ์ ตามรอยวรรณคดีขุนช้างขุนแผน แกะรอยของวิเศษขุนแผน ปาฏิหาริย์แห่งมิตรภาพ

ประเภทบันเทิงคดีมีเนื้อหาที่ให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องมีสาระมุ่งแต่จะให้ความบันเทิงอย่างเดียว จะเป็นรูปแบบความเรียงหรือร้อยกรองก็ได้ เช่น หนังสือประเภทตลกขบขัน (ผะอบ โปษกฤษณะ, 2544: 101-102)

1. เนื้อหานักเขียนเยาวชน เช่น วีรกรรมคนดี เรื่องร้ายในความทรงจำ เรื่องสั้นจากเยาวชน

2. เนื้อหาเปิดโลกการอ่าน เช่น เรื่องสั้นชุดสวัสดิ์คุณเหมียว เกมไทยให้คิด เรื่องสั้นของขวัญ ไชยปริศนาพิศวง จดหมายเปิดผนึก

3. เนื้อหาทางด้านโลกของคนตรี โขนคนตรีไทย ร้องเล่น เต็ม รำ

ประเภทสาระบันเทิง มีทั้งสาระความรู้และความเพลิดเพลิน เพราะผู้อ่านได้ประโยชน์ทั้งสองทาง มีทั้งความเรียง และร้อยแก้ว เช่นนวนิยาย นิทาน ชาดก วรรณคดีเรื่องต่าง ๆ (พะอบ โปษยกฤษณะ, 2544: 101-102) ดังเช่น เนื้อหาด้านภาษาเช่นภาษาไทยใช้ให้เป็นในแนวแบบทดสอบความรู้และเกม Learning English is fun เนื้อหาพัฒนาตนเองเช่น ข่าวเด่นเดือนนี้ เหตุการณ์นั้น สักจุดจุดกวนใจ

เนื้อหาอื่น ๆ เช่น ข่าวประชาสัมพันธ์ และภาพโฆษณา เนื้อหาทางด้านศิลปะงานสร้างสรรค์ ศิลปะสร้างจินตนาการด้วยศิลปะโลกคอมพิวเตอร์ แฟชั่นแฟชั่นแท้ลูกหนัง ร. เรือใบ สุขกาย – ใจ ด้วย โยคะ กีฬาน่าสนุก เนื้อหาท่องเที่ยว ตามลูกแก้วที่แม่ฮ่องสอน สงกรานต์นี้ที่กรุงเทพฯ ลุยสวยคู หิ่งห้อยที่อัมพวา พนมรุ้งปราสาทหินแห่งอีสาน ได้ปั่นสองล้อเลียบบ่าชายหาด และ ฟัง พุด อ่าน เขียนเรียนภาษาไทย เนื้อหาเปิดโลกรอบรู้ วิทยาศาสตร์มีคำตอบ ผู้นำเยาวชนช่วยชีวิตป่า รื้อรอบทิศ แบบวิทยาศาสตร์ และนานาชาติชนะเปิดโลกกว้างไกล

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าเนื้อหานิตยสารเล่มโปรดและนิตยสารบ้านสนุกคิด มีเนื้อหาที่จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียนและกระบวนการคิดส่งเสริมการเรียนรู้เป็นสื่อที่ให้ความรู้สร้างสรรค์ ทั้งให้ความรู้และความบันเทิง เพลิดเพลิน มีเนื้อหาสาระที่เกิดประโยชน์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในนิตยสารส่งเสริมการอ่านภาษาไทยสำหรับเยาวชน ในนิตยสารเล่มโปรดและนิตยสารบ้านสนุกคิดเพื่อให้ทราบลักษณะด้านการใช้คำ ด้านการใช้ประโยค ด้านการใช้สำนวน ด้านการใช้โวหาร ด้านการใช้ภาพพจน์ และแนวการใช้ภาษาทางการใช้ภาษาการเขียนเนื้อหานิตยสารในประเภทนี้ว่า ว่ามีลักษณะในการใช้ภาษาและเนื้อหาเป็นอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ภาษาในนิตยสารส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเยาวชน
2. เพื่อศึกษาเนื้อหาในนิตยสารส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเยาวชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการใช้ภาษาในนิตยสารส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเยาวชน
2. ทำให้ทราบถึงเนื้อหาในนิตยสารส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเยาวชน
3. ทำให้ได้แนวทางการใช้ภาษาและการเขียนเนื้อหาในนิตยสารสำหรับเยาวชน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการใช้ภาษาที่ปรากฏเฉพาะในนิตยสารเล่มโปรด และนิตยสารบ้านสนุกคิด ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเยาวชนซึ่งเป็นนิตยสารรายเดือน
2. ศึกษาเนื้อหาในนิตยสารเล่มโปรดในช่วงปี พ.ศ. 2547 ถึง 2549 จำนวน 24 ฉบับ
3. ศึกษาเนื้อหาในนิตยสารบ้านสนุกคิดในช่วงปี พ.ศ. 2547 ถึง 2549 จำนวน 24 ฉบับ

นิยามศัพท์

นิตยสาร หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ออกเป็นระยะเวลาที่แน่นอน เช่น รายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน รายสองเดือนในที่นี้หมายถึงนิตยสารที่มีเนื้อหาทางบันเทิงคดี เป็นหลักและสาระบันเทิงประกอบ เช่นบทความต่าง ๆ บทสัมภาษณ์

นิตยสารส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเยาวชน หมายถึงนิตยสารเล่มโปรดและนิตยสารบ้านสนุกคิด

นิตยสารเล่มโปรด หมายถึง นิตยสารที่ส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียนและกระบวนการคิด จัดจำหน่ายเป็นรายเดือน ผลิตโดย บริษัท นาน มีบุ๊กส์

นิตยสารบ้านสกุลคิด หมายถึง นิตยสารที่จัดทำขึ้นเพื่อสร้างเสริมความฉลาดเชาว์ปัญญา IQ (Intelligence Quotient) และ ความฉลาดทางอารมณ์ และความคิดมี EQ (Emotional Intelligence) จัดจำหน่ายเป็นรายเดือน ผลิตโดย บริษัท แพลน สกุลคิด

ข้อตกลงเบื้องต้น

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์การศึกษาการใช้ภาษาในนิตยสารส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเยาวชน โดยอาศัยข้อมูลดังนี้

1. ด้านการใช้คำ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การศึกษาการใช้คำโดยอาศัยเกณฑ์การใช้คำในภาษาไทยของบรรจบ พันธุเมธา (2540) จากหนังสือลักษณะภาษาไทย และการใช้คำในภาษาไทยจำแนกตามหน้าที่ในทางประพันธ์ของชำนาญ รอดเหตุภัย (2522) จากหนังสือสัมมนาการใช้ภาษาไทย ซึ่งสรุปเป็นเกณฑ์ในการศึกษาด้านการใช้คำ
2. ด้านการใช้ประโยค ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การศึกษา การใช้ประโยคโดยอาศัยเกณฑ์การใช้ประโยคในภาษาไทยของศรีจันทร์ วิชาตรง (2541) จากหนังสือหลักภาษาไทย
3. ด้านการใช้สำนวน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การศึกษาการใช้สำนวน โดย ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การศึกษาการใช้สำนวนของสมพร มั่นตะสูตร (2540) จากหนังสือการเขียนเพื่อการสื่อสาร
4. ด้านการใช้โวหาร ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การศึกษาการใช้โวหาร โดย ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การศึกษาการใช้โวหาร ของพงษ์จันทร์ คล้ายสุบรรณ (2528) จากหนังสือการเขียนสร้างสรรค์
5. ด้านการใช้ภาพพจน์ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การศึกษาการใช้ภาพพจน์ โดย ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การศึกษาการใช้ภาพพจน์ของนภลัย สุวรรณธรา (2537) จากหนังสือเอกสารการสอนชุดวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 1-7
6. การศึกษาเนื้อหา ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การศึกษาเนื้อหาตามหลักการเขียนหนังสือของ ฝอบ โปษกฤษณะ (2544: 101-102) จากหนังสือลักษณะเฉพาะของภาษาไทย